

**Elinvoimalautakunnan lausuma Korkeimmalle hallinto-oikeudelle (3318/03.04.04.04.16/2023)
hallinto-oikeuden ratkaisuun 7.11.2023, 6432/2023**

Elinvoimalautakunta 14.05.2024 § 58
17/10.03.01.02/2023

Korkein hallinto-oikeus on 10.4.2024 pyytänyt Vihdin elinvoimalautakunnan lausuntoa valituslupahakemukseen ja valitukseen, joka koskee Vihdin elinvoimalautakunnan 7.3.2023 § 29 tekemää päätöstä ja Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisua (6432/2023) koskien Nummelanharjun kuntoradan uudistusta.

Korkein hallinto-oikeus on pyytänyt valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta elinvoimalautakuntaa antamaan lausunnon sekä esittämään ajantasaisen selvityksen alueen asemakaavoituksesta ja voimassa olevan asemakaavan mukaisista käyttötarkoituksista suunnitellun kuntoradan alueella sekä kiinteistöjen omistuksesta kuntoradan alueella.

Korkein hallinto-oikeus on pyytänyt lausumaa 30.4.2024 mennessä. Korkein hallinto-oikeus on myöntänyt lisäajan lausuman antamiselle 31.5.2024 saakka. Lausuma on toimitettava Korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään 31.5.2024.

Valmistelija Ville Könönen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0440421347

Esittelijä Tekninen johtaja Ville Könönen

Ehdotus

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta päättää antaa seuraavan lausuman Korkeimmalle hallinto-oikeudelle liittyen Nummelanharjun kuntoradan uudistuksen hyväksymispäätöksestä 7.3.2023 § 29 ja Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisusta (6432/2023) jätettyyn valituslupahakemukseen ja valitukseen:

Valituslupahakemus ja valitus (feroitus)

Valituslupahakemuksessa esitetään, että asianosaiselta kuntalaiselta on viety valitusoikeus perusteettomasti ja lainvastaisesti.

Valituslupahakemuksessa esitetään, että asianosaisia ovat kuntalaiset riippumatta asuinkunnasta, kiinteistöomistuksesta tai niiden sijainnista. Valitusluvan hakija vetoaa perustuslakiin ja yhdenvertaisuuslakiin, koskien kuntalaisten tasa-arvoista kohtelua ja kuntalaisten yhdenvertaiseen oikeusturvaan. Lisäksi valitusluvan hakija katsoo, että Helsingin hallinto-oikeuden päätös (6432/2023) on tehty virheellisesti.

Valituksessa vaaditaan, että päätös kumotaan lainvastaisena. Valituksessa esitetään, että hankkeessa rikotaan kuntalakea, maankäyttö- ja rakennuslakia, perustuslakia ja yhdenvertaisuuslakia. Valittaja katsoo lisäksi, että hanke on vastoin voimassa olevan kaavan N4 kaavamerkintöjä ja siten lainvastainen.

Vastine

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta lausuu oheisen selostuksen perusteella, että valituslupahakemus ja valitus ovat aiheettomia. Elinvoimalautakunnan näkemyksen mukaan Helsingin hallinto-oikeuden käsittelyssä ei ole tapahtunut virhettä ja pitää hallinto-oikeuden ratkaisua oikeana. Elinvoimalautakunta esittää, että Korkein hallinto-oikeus ei myönnä valituslupaa tässä asiassa.

Helsingin hallinto-oikeus (6432/2023) on katsonut, että asiassa on kysymys maankäyttö- ja rakennuslain 90 § 4 momentissa tarkoitettua yleisen alueen toteuttamista koskevan suunnitelman hyväksymisestä. Muutoksenhakuun yleisen alueen suunnitelmaa koskevasta päätöksestä sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain 190 §:ää, josta ilmenee, että muutosta päätökseen haetaan hallintovalituksin ja että valitusoikeus kysymyksessä olevasta 1.1.2020 jälkeen tehdystä elinvoimalautakunnan päätöksen määräytyy oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaan.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Helsingin hallinto-oikeus on katsonut, että valittajalla ei ole valitusoikeutta asiassa sillä päätöksen ei voida katsoa välittömästi vaikuttavan valittajan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun.

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta pitää Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisua oikeana ja katsoo, että hallinto-oikeuden käsittelyssä ei ole tapahtunut virhettä. Elinvoimalautakunnan näkemyksen mukaan valittajalla ei ole valitusoikeutta asiassa.

Ajantasainen selvitys alueen asemakaavoituksesta ja voimassa olevan asemakaavan mukaisista käyttötarkoituksista suunnitellun kuntoradan alueella

Elinvoimalautakunta on päättänyt hyväksyä Nummelanharjun kuntoradan uudistuksen yleissuunnitelman, joka pitää sisällään nykyisen ulkoilureitin täydentämisen lentokentän kiertäväksi sekä Lentokentätien ylitse rakennettavan ylikulkusillan.

Alueella on voimassa oleva asemakaava, Nummelan Asemanseudun asemakaava N4. Asemakaava saanut lainvoiman 13.3.1972 Alue pääosin lentokenttäaluetta (LL) tai luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta (PL). Ulkoilureitti tulee kulkemaan voimassa olevan asemakaavan alueella suurilta osin lentokenttäalueella.

Alueelle on vireillä asemakaavamuutos N199, joka on kuulutettu vireille 16.12.2019.

Kuulutettu vireille 16.12.2019

Valmisteluaineisto ollut nähtävillä 24.10-22.11.2022

Ennen valmisteluaineistoa avoin verkkokysely 20.5-15.6.2022 välisen ajan, 488 vastausta

Yleisötilaisuus 10.11.2022

Mielipiteitä ja lausuntoja yht. 95 kpl

Kaavaehdotus ollut nähtävillä 7.6.-13.8.2023

Kaavakävely 14.6.2023

Muistutuksia ja lausuntoja yht. 28 kpl

Vihdin kunnan tavoitteena on saada kaava hyväksytyä vuoden 2024 aikana.

Kaavaehdotuksessa kuntorata sijaitsee VL-alueella, jolle on annettu seuraava lisämääräys:

Alue, jolla ympäristö säilytetään. Aluetta tulee hoitaa harjumaisemalle ominaisena puistometsänä. Puustoa ei tule kaataa kuin maisemanhoidollisista syistä tai mikäli alueen virkistyskäytön ja lentokenttätoiminnan turvallisuuden varmistaminen niin vaatii. Alueella saa rakentaa keskitettyjä lähivirkistysreittejä ja virkistystoimintaa palvelevia kevyitä rakenteita. Näiden suunnittelussa tulee huomioida ja turvata alueen kiinteät muinaisjäännökset sekä harjuluonnon kokonaisuus.

Lisäksi kaavaluonnokseen on merkitty lisäohje virkistysreitistä:

Ulkoilureitin tarkemmassa suunnittelussa on syytä kiinnittää huomiota reitin linjaukseen.

Virkistysreittien tulee toteutustavaltaan sopia maastoon ja maisemaan.

Muinaisjäännöskohteiden alueella (sm) ulkoilureitin

rakennussuunnitelmasta tulee pyyttää lausunto alueelliselta museolta.

Esitys Nummelan lentokentän asemakaavoitustilanne 042024 on liitteenä.

Kuntorata on yleissuunnitelmassa esitetty kulkemaan nykyistä olemassa olevaa reittiä pitkin ja on esitetty vireillä olevassa asemakaavassa N199. Vaikka asemakaavamuutos on vasta vireillä, niin se ei estä kuntoradan rakentamista, koska alueelle ei ole määrätty maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:ssä tarkoitettua rakennuskieltoa.

Lentokentän toiminnan vilkastumiseen ja etenkin talviajan lentoihin varaudutaan siirtämällä latu kiertämään kenttää turvallisen välimatkan päässä. Uudistamisella ohjataan talvella hiihtäjät sekä kesällä kuntoilijat turvallisemmalle reitille. Aiemmin latu tehtiin lentokentän eteläreunalla kiitotien reunassa. Lentoliikenteen lisääntyessä tämä ei enää ole mahdollista. Kuntoradan uudistaminen mahdollistaa talvella yhtenäisen hiihtolenkin myös lentokenttäalueen eteläpuolelta niin, että koko kenttä on kierrettävissä.

Lentokenttäalueen länsipuolelle on myönnetty maisematyölupa, josta elinvoimajohtaja on antanut päätöksen 27.1.2021 (Perustuu metsänhoitosuunnitelmaan 2015-2024. KaTen päätös 11.5.2016).

Maisematyölupa on kirjattuna, että hiihtoreittien reunoilta poistetaan noin 1 m leveydeltä puut, jotka haittaavat talvella latujen kunnossapitoa ja aurausta. Vaaralliset ja haittaavat puut lentokentän reuna-alueilta

poistetaan. Hakkuun yhteydessä voidaan tarvittaessa avata linja uuden hiihtoladun pohjalle.

Kuntoradan lisäreitin rakentaminen ei edellytä enää puunkaatoa kuin enintään hyvin vähäisessä määrin, reittialue on valmiina. Kuntorata toteutetaan maaston muotoja mukailen hyvin ympäristöön asettuvana. Olemassa olevan maaston mukailu tarkoittaa myös pieniä täyttöjä ja kaivamisia sekä siten myös matalia rakennuskustannuksia. Kuntorata ei häiritse alueen luonnontilaisuutta.

Valaistus toteutetaan ympäristöön soveltuvalla nykyaikaisella valaistuksella, joka syttyy vastaa ulkoilijoiden liikkeestä eikä aiheuta haittaa ympäristölle. Valaistus toimii eniten talvella hiihtäjiä hyödyttäen, jolloin lepakot ovat horroksessa.

Vihdin strategisessa yleiskaavassa alue on sekä lentokenttäaluetta, että virkistysaluetta. Kummankaan kaavamääräykset eivät ole ristiriidassa kuntoradan rakentamisen kanssa.

Otteet kaavamääräyksistä:

Virkistysalue. Seudullisesti merkittävä virkistysalue. Suunnittelussa osoitetaan virkistystoimintoja varten tarpeelliset alueet ja ulkoilureitit, joiden tulee muodostaa lenkkimäisiä yhteyksiä ja sujuvat yhteydet asuinalueille. Alueiden hoidossa tulee ottaa huomioon myös kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon erityispiirteet sekä ekologiset viheryhteydet.

Lentokenttäalue. Alueelle ei tule osoittaa asumista tai muita meluherkkiä toimintoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä annetut melutason ohjearvot. Lentokentän ympäristössä taataan myös mahdollisuus Nummelanharjun virkistyskäytölle sovittamalla lentotoiminta ja virkistyksen tarpeet yhteen. Alueen tarkemman maankäytön ratkaisut tulee ratkaista asemakaavalla. Toiminnassa ja kehittämisessä otettava huomioon ympäristövaikutukset, erityisesti pohjavesien sekä herkän harjuluonnon suojelu ja melusuojaus.

Lentokenttää ympäröivä ulkoilureitistö on tärkeä osa Nummelan asukkaiden ja myös muiden vihtiläisten sekä muiden ihmisten virkistyskäyttöä. Ulkoilureitistö on Vihdin suurimman taajaman Nummelan asukkaiden käytettävissä ilman, että tarvitsee käyttää ajoneuvoja siirtyäkseen helposti ulkoilualueelle. Ulkoilureitistö tarjoaa helpon pääsyn luonnon keskelle urbaanissa ympäristössä Nummelan keskellä luontoa kunnioittaen.

Selvitys kiinteistöjen omistuksesta kuntoradan alueella

Kuntorata sijoittuu kunnan omistamalle maalle. Osa lentokenttäalueesta on vuokrattu alueen toimijoille.

Päätös

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta päätti antaa seuraavan lausuman Korkeimmalle hallinto-oikeudelle liittyen Nummelanharjun kuntoradan uudistuksen hyväksymispäätöksestä 7.3.2023 § 29 ja Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisusta (6432/2023) jätettyyn valituslupahakemukseen ja valitukseen:

Valituslupahakemus ja valitus (referoituna)

Valituslupahakemuksessa esitetään, että asianosaiselta kuntalaiselta on viety valitusoikeus perusteettomasti ja lainvastaisesti.

Valituslupahakemuksessa esitetään, että asianosaisia ovat kuntalaiset riippumatta asuinkunnasta, kiinteistöomistuksesta tai niiden sijainnista. Valitusluvan hakija vetoaa perustuslakiin ja yhdenvertaisuuslakiin, koskien kuntalaisten tasa-arvoista kohtelua ja kuntalaisten yhdenvertaiseen oikeusturvaan. Lisäksi valitusluvan hakija katsoo, että Helsingin hallinto-oikeuden päätös (6432/2023) on tehty virheellisesti.

Valituksessa vaaditaan, että päätös kumotaan lainvastaisena. Valituksessa esitetään, että hankkeessa rikotaan kuntalakeja, maankäyttö- ja rakennuslakia, perustuslakia ja yhdenvertaisuuslakia. Valittaja katsoo lisäksi, että hanke on vastoin voimassa olevan kaavan N4 kaavamerkintöjä ja siten lainvastainen.

Vastine

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta lausuu oheisen selostuksen perusteella, että valituslupahakemus ja valitus ovat aiheettomia. Elinvoimalautakunnan näkemyksen mukaan Helsingin hallinto-oikeuden käsittelyssä ei ole tapahtunut virhettä ja pitää hallinto-oikeuden ratkaisua oikeana. Elinvoimalautakunta esittää, että Korkein hallinto-oikeus ei myönnä valituslupaa tässä asiassa.

Helsingin hallinto-oikeus (6432/2023) on katsonut, että asiassa on kysymys maankäyttö- ja rakennuslain 90 § 4 momentissa tarkoitettusta yleisen alueen toteuttamista koskevan suunnitelman hyväksymisestä. Muutoksenhakuun yleisen alueen suunnitelmaa koskevasta päätöksestä sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain 190 §:ää, josta ilmenee, että muutosta päätökseen haetaan hallintovalituksin ja että valitusoikeus kysymyksessä olevasta 1.1.2020 jälkeen tehdystä elinvoimalautakunnan päätöksen määräytyy oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaan.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Helsingin hallinto-oikeus on katsonut, että valittajalla ei ole valitusoikeutta asiassa sillä päätöksen ei voida katsoa välittömästi vaikuttavan valittajan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun.

Vihdin kunnan elinvoimalautakunta pitää Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisua oikeana ja katsoo, että hallinto-oikeuden käsittelyssä ei ole tapahtunut virhettä. Elinvoimalautakunnan näkemyksen mukaan valittajalla ei ole valitusoikeutta asiassa.

Ajantasainen selvitys alueen asemakaavoituksesta ja voimassa olevan asemakaavan mukaisista käyttötarkoituksista suunnitellun kuntoradan alueella

Elinvoimalautakunta on päättänyt hyväksyä Nummelanharjun kuntoradan uudistuksen yleissuunnitelman, joka pitää sisällään nykyisen ulkoilureitin täydentämisen lentokentän kiertäväksi sekä Lentokentätien ylitse rakennettavan ylikulkusillan.

Alueella on voimassa oleva asemakaava, Nummelan Asemanseudun asemakaava N4. Asemakaava saanut lainvoiman 13.3.1972
Alue pääosin lentokenttäaluetta (LL) tai luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta (PL). Ulkoilureitti tulee kulkemaan voimassa olevan asemakaavan alueella suurilta osin lentokenttäalueella.

Alueelle on vireillä asemakaavamuutos N199, joka on kuulutettu vireille 16.12.2019.

Kuulutettu vireille 16.12.2019

Valmisteluaineisto ollut nähtävillä 24.10-22.11.2022

Ennen valmisteluaineistoa avoin verkkokysely 20.5-15.6.2022 välisen ajan, 488 vastausta

Yleisötilaisuus 10.11.2022

Mielipiteitä ja lausuntoja yht. 95 kpl

Kaavaehdotus ollut nähtävillä 7.6.-13.8.2023

Kaavakävely 14.6.2023

Muistutuksia ja lausuntoja yht. 28 kpl

Vihdin kunnan tavoitteena on saada kaava hyväksytyä vuoden 2024 aikana.

Kaavaehdotuksessa kuntorata sijaitsee VL-alueella, jolle on annettu seuraava lisämääräys:

Alue, jolla ympäristö säilytetään. Aluetta tulee hoitaa harjumaisemalle ominaisena puistometsänä. Puustoa ei tule kaataa kuin maisemanhoidollisista syistä tai mikäli alueen virkistyskäytön ja lentokenttätoiminnan turvallisuuden varmistaminen niin vaatii. Alueella saa rakentaa keskitettyjä lähivirkistysreittejä ja virkistystoimintaa palvelevia kevyitä rakenteita. Näiden suunnittelussa tulee huomioida ja turvata alueen kiinteät muinaisjäännökset sekä harjuluonnon kokonaisuus.

Lisäksi kaavaluonnokseen on merkitty lisäohje virkistysreitistä:

Ulkoilureitin tarkemmassa suunnittelussa on syytä kiinnittää huomiota reitin linjaukseen.

Virkistysreittien tulee toteutustavaltaan sopia maastoon ja maisemaan. Muinaisjäännöskohteiden alueella (sm) ulkoilureitin rakennussuunnitelmasta tulee pyytää lausunto alueelliselta museolta.

Esitys Nummelan lentokentän asemakaavoitustilanne 042024 on liitteenä.

Kuntorata on yleissuunnitelmassa esitetty kulkemaan nykyistä olemassa olevaa reittiä pitkin ja on esitetty vireillä olevassa asemakaavassa N199. Vaikka asemakaavamuutos on vasta vireillä, niin se ei estä kuntoradan rakentamista, koska alueelle ei ole määrätty maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:ssä tarkoitettua rakennuskieltoa.

Lentokentän toiminnan vilkastumiseen ja etenkin talviajan lentoihin varaudutaan siirtämällä latu kiertämään kenttää turvallisen välimatkan päässä. Uudistamisella ohjataan talvella hiihtäjät sekä kesällä kuntoilijat turvallisemmalle reitille. Aiemmin latu tehtiin lentokentän eteläreunalla kiitotien reunassa. Lentoliikenteen lisääntyessä tämä ei enää ole mahdollista. Kuntoradan uudistaminen mahdollistaa talvella yhtenäisen hiihtolenkin myös lentokenttäalueen eteläpuolelta niin, että koko kenttä on kierrettävissä.

Lentokenttäalueen länsipuolelle on myönnetty maisematyöluupa, josta elinvoimajohtaja on antanut päätöksen 27.1.2021 (Perustuu metsänhoitosuunnitelmaan 2015-2024. KaTen päätös 11.5.2016). Maisematyöluupa on kirjattuna, että hiihtoreittien reunoilta poistetaan noin 1 m leveydeltä puut, jotka haittaavat talvella latujen kunnossapitoa ja aurausta. Vaaralliset ja haittaavat puut lentokentän reuna-alueilta poistetaan. Hakkuun yhteydessä voidaan tarvittaessa avata linja uuden hiihtoladun pohjalle.

Kuntoradan lisäreitin rakentaminen ei edellytä enää puunkaatoa kuin enintään hyvin vähäisessä määrin, reittialue on valmiina. Kuntorata toteutetaan maaston muotoja mukailen hyvin ympäristöön asettuvana. Olemassa olevan maaston mukailu tarkoittaa myös pieniä täyttöjä ja kaivamisia sekä siten myös matalia rakennuskustannuksia. Kuntorata ei häiritse alueen luonnontilaisuutta.

Valaistus toteutetaan ympäristöön soveltuvalla nykyaikaisella valaistuksella, joka syttyy vastaa ulkoilijoiden liikkeestä eikä aiheuta haittaa ympäristölle. Valaistus toimii eniten talvella hiihtäjiä hyödyttäen, jolloin lepakot ovat horroksessa.

Vihdin strategisessa yleiskaavassa alue on sekä lentokenttäaluetta, että virkistysaluetta. Kummankaan kaavamääräykset eivät ole ristiriidassa kuntoradan rakentamisen kanssa.

Otteet kaavamääräyksistä:

*Virkistysalue. Seudullisesti merkittävä virkistysalue.
Suunnittelussa osoitetaan virkistystoimintoja varten tarpeelliset alueet ja ulkoilureitit, joiden tulee muodostaa*

lenkkimäisiä yhteyksiä ja sujuvat yhteydet asuinalueille. Alueiden hoidossa tulee ottaa huomioon myös kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon erityispiirteet sekä ekologiset viheryhteydet.

Lentokenttäalue. Alueelle ei tule osoittaa asumista tai muita meluherkkiä toimintoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä annetut melutason ohjearvot. Lentokentän ympäristössä taataan myös mahdollisuus Nummelanharjun virkistyskäytölle sovittamalla lentotoiminta ja virkistyksen tarpeet yhteen. Alueen tarkemman maankäytön ratkaisut tulee ratkaista asemakaavalla. Toiminnassa ja kehittämisessä otettava huomioon ympäristövaikutukset, erityisesti pohjavesien sekä herkän harjuluonnon suojelu ja melusuojaus.

Lentokenttää ympäröivä ulkoilureitistö on tärkeä osa Nummelan asukkaiden ja myös muiden vihtiläisten sekä muiden ihmisten virkistyskäyttöä. Ulkoilureitistö on Vihdin suurimman taajaman Nummelan asukkaiden käytettävissä ilman, että tarvitsee käyttää ajoneuvoja siirtyäkseen helposti ulkoilualueelle. Ulkoilureitistö tarjoaa helpon pääsyn luonnon keskelle urbaanissa ympäristössä Nummelan keskellä luontoa kunnioittaen.

Selvitys kiinteistöjen omistuksesta kuntoradan alueella

Kuntorata sijoittuu kunnan omistamalle maalle. Osa lentokenttäalueesta on vuokrattu alueen toimijoille.

Tiedoksi